

TLM_Lausunto_MUONIO_Kuntakeskustan akm_kortteli 124a_kaavaehdotus_18032026**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta**Valmistelija** rakennustutkija Ylimartimo Teija**MUONIO, KUNTAKESKUSTAN ASEMAKAAVAN MUUTOS KORTTELISSA 124A, KAAVAEHDOTUS**

Muonion kunta on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa kaavamuutosehdotuksesta, joka koskee Muonion kunnan keskustan kortteliä 124a ja katualuetta. Suunnittelualue sijaitsee Muonion kuntakeskuksessa Yrjö Kokon tien ja Kilpisjärven tien risteyksessä. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu kaavaehdotus ja sitä koskeva kaavaselostus (päiväty 23.10.2025). Tornionlaakson museo on lausunut kaavamuutoksen valmisteluaineistosta 27.11.2024.

Valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossaan Tornionlaakson museo on kiinnittänyt huomiota muun muassa kaavamuutoksen suhteeseen ylempään kaavatasoon (maakuntakaava/yleiskaava) ja siihen, miten kaavassa kiinnitetään huomiota rakennetun ympäristön laatuun tai kulttuuriympäristöön. Lisäksi museo kiinnitti huomiota muun muassa nykytilan kuvaukseen sekä vaikutusten arviointiin. Museon näkemyksen mukaan kaavaselostusta tuli täydentää suunnittelualueella olemassa olevan rakennuskannan kuvauksella sekä vaikutusten arvioinnilla suhteessa kulttuuriympäristöön ja rakennetun ympäristön laatuun.

Asemakaavan muutosehdotuksessa suunnittelualue on osoitettu *Liikerakennusten korttelialueeksi* (KL), jolla suurin sallittu kerroskorkeus on I-II ja tehokkuusluku $e=0,30$. Rakennusoikeus kaavaluonnoksessa on noin 2165m². Ohjeellista rakennusala on hieman muutettu valmisteluaineistossa nähtävillä olleesta kaavaluonnoksesta. Myös suunnittelualueen rajaa tontin luoteisnurkassa on muutettu. Tontin pinta-ala on n. 7217m². Kaavamerkintöihin ei liity lainkaan tarkentavia kaavamääräyksiä tai koko kaava-aluetta koskevia yleismääräyksiä.

Kaavaselostukseen on niukasti, parilla museon edellisestä lausunnosta poimitulla lauseella, täydennetty alueen yleiskuvausta. Kaavaselostuksen mukaan alueelta on purettu pienet varistorakennukset ja että alue olisi rakentamaton. Selostuksesta on jätetty mainitsematta suunnittelualueelle jo kesällä 2025 rakenteilla ollut liikerakennus. Syksyllä 2025 laadittu kaavaselostus ei siis vastaa todellista tilannetta suunnittelualueella.

Vaikutusten arviointia suhteessa olemassa olevaan rakennettuun kulttuuriympäristöön tai kyläkuvaan ei edelleenkään ole toteutettu. Kaavamääräykset eivät myöskään ohjaa millään tavalla rakentamisen laatua tai sen sovittamista kyläkuvaan ja ympäröivään rakennuskantaan. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan asemakaavan muutoksessa ei

Tornionlaakson museon johtaja 18.03.2026 § 21/2026

ole huomioitu alueidenkäyttölain 5 §, 9 § ja 50 § edellyttämällä tavalla vaikutusten arviointia tai rakentamisen ohjausta paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan tai hyvän rakentamistavan näkökulmasta.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

Jakelu

Muonion kunta/ Kunnanhallitus
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto